

Digitales Brandenburg

hosted by Universitätsbibliothek Potsdam

dereḳ ḥayim

Horovits, Yeshayah

zolqiew, 1802

ארקוי תשרפ

[urn:nbn:de:kobv:517-vlib-11744](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:kobv:517-vlib-11744)

פרשת ויקרא

אדם

כי יקריב מכם כזר כחצאי העוררות אדם
 יסיה כמקריב א"ע ויקטוב זאת תורת העולה
 תורת הקטאת זאת תורת האדם * כלומר זאת שעושה בזה
 הוא התורה שהי' ראוי להיות נעשית בהעולה על רוקן בהר
 חטא * וכן בהטאת וכן בהשפס וכשהוא מרגיש בעלמו
 דבוק בהש"י זאת תורת השלמים שלום למזבח שלום לכהנים
 להבעלים ואז מקוים בו ואחם חסיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש
 כי גם הבעלים אוכלים כמו הכהני' ועשה בעונותינו שאין לנו
 ולא כהן יאמר תורת העולה ותורת החטאת ותורת האדם
 כולם יעשו בהודותם בשברון לב וילטעד שלא יוכל לעשות בפרט
 ויהודה ויהי' לבו נאצר בקרבו ויסקיים בו זבחי אלקים רוח נשברה
 וארז"ל העוסק בפי' קרבתו כי עסק מטעמו שידע טעם וסוד
 הקרבות וזכרנו כי שים לו תענית הוא קרבן ריח ניחוח כמו שהביא
 בתולעת יעקב דף כ"ז וז"ל וסוד עיקר התענית עכ"ז הוא מוצב
 מוכן לכפר על חטאתיו כי במיעוט אכילה ופחית מתמעט מחלבו
 ומקריב אותו במיעוטו בהפלתו לפני אלקיו והיו לפנות ערב כגבול
 עליו חולשת האברים אם שלחבת יסודתו חוקר בו לא תכבה ללבו
 ולהמעיט קלבו ודמו וסוד האמיתי כשם שיש אברים למעלה
 וענייני ידועים לאכול הקרבן מחוך האם כן יש למטה איברים
 ועניינים ידועים באדם ואוכלים חלבו ודמו וממעטין אותו כשם
 שהעשן האם עולה מחוך הקרבן כן רוח האדם יולא לחוך ועולה
 הוא ריח ניחוח לה' כ"ז ציוס שתענית * והאדם לריך לכון רוקן
 וגשמחו לכל הדברים האלם ולכון עלמו לפני אלקיו כאלו הוא מוצב
 בצרם מוכן לפניו ולצקש ממנו הליחה כזוה מוצח גופו לפניו
 בכל סדריו וענייניו ונסלחו מחטאתו אשר חטא סדר
 לך מוצח שלם בכל ענייניו וסודותיו בכל אשר יהי
 לפני ה' החלב והדם האש והעשן והריח הכל המים לפני
 ה' ובמוצח הזה יקרב כל הקרבות שבעולם פי בכהינו המוצח הזה
 יקריב קרבנו * כי אם על תודה יקריבנו והתודה עליו את כל
 חטאתו ואת כל אשמו לפני ה' על המוצח הזה אם על חטאת או
 על אשם בשגגה אן בזדון יקריב עליו ואת כל האברים לפני ה'
 כליל הקטרה :

ואם

ואם

לפני ה' כי זהו מוצח למטה למנו עכ"ל * טעם מלוח קרבנו שהו עורף ובמס משום דסת

שלא

טעם הקרבן נמכך אחר שהרי כל

אשר

בסמיכות חוטאים

נפש

הודע אליו באומרו בוחו כנר שילך בדר דומה צמ ועד סופו ואומר בנ אותו שכל בצנעה מ

פרשת שלח ויקרא דג

ואם

זבח שלמים קרבנו במקום הזה ופטפט ולא מלא שלום
לו מדון הכל וסוף זבח שלמים ממש לכפר עליו
לפני ה' כל הקרבנות שבעולם יוכל אדם להקריב על המזבח הזה
כי זהו מזבח כפרה ממש להקדושת עליו ולהקריב עליו כל איבריו
למטה למנוח חשבון אשרי העם שככה לו אשרי העם שה' אלוקיו
עכ"ל * שלא להבדיל הרמז בחטאת העוף כחב הר"מ הצבלי
טעם מלואו זו לפי שהחוטא פנה לומר כל יתי עורף ולא פנים לפיכך
קרבנו שהוא המורח נפש החת נפש הלא מערפו כיון שהי' קשה
עורף ובהטאת העוף שיש בו כפרה דווקא ולא בעולת העוף דכאן
מסוס דסתודם ובעולת העוף אין וידוי לפיכך בחטאת העוף ומלא
את מול ערפו ולא יבדיל ע"כ :

שרא

להקטיר שאור ודבש * ו'ל הרצ"ר מנחם הצבלי
טעם מלואו זו מדקאמר הקטירו ולא אמר הקריבו לנמד
טעם הקרבן לריך הכנעה כדי שיהיה לרצון והשאור והדבש שהילך
במך אחרים ומגביהם עלתם בעצב * והכפרה תלויה בהכנעה
שהרי כל פמנחות באות מלה ור קטיגור לא יעשה קטיגור ואין זה
קיסור :

אשר

נשיא יחטא אשרי הדור שהנשיא שלי ניהו לצ' בו' ואז
מכ"ס יתעוררו יחד העם * עוד יס' רמז מוסר
בסמיכות חטאת הקהל הוא אשר נשיא יחטא * כלומר אם
מוטאים הקהל אזי הנשיא חושב כשבדו למחות ואינו מוחה :

נפש

בי חטא וגומר או הודע אליו חטאתו * בז"ר כחב
הרבה החשודות באלו הפסוקים והמכוון יאמר או
הודע אליו חטאתו שכבר הודיעוהו מן השמים קודם שיבא לעולם
באומרו בערם אלרך צבטן ידעתיך כי צם מודיעם לאדם ומאירים
אותו כנר דלוק על ראשו להדריכו וללמדו דרכי ה' ולא חביע
שילך בדרכי העם כמוזכר בסדר טהרות דריש ר' שמלאי הולך
דומה במעי אמו וכו' ונד דלוק על ראשו ומביט חסוף העולם
ועד סופו וכו' ומלמדן אותו כל התורה שנא' ויורני ויאמר לי וגומר
ואומר בסוד אלקי עלי אלהי וגומר ואינו יוצא ממש עד שחביעין
אותו שנאמר כי לך הכרע כל צרך השבע כל לשון וגומר ומת
בצוהם מחביעין אותו אומרים לו הוי לדיק ואל תהי רשע ואפילו

מית

כל

פרשת שלח ויקרא

כל העולם אומרים עליך לדיק אתה * הוי אתה בעלמך כרשע
והוי יודע שהקב"ם טהור ומשרתיו טהורים ונשמה טהור
טהורה אם אתה משמרם בטוהרם מוטב ואם לאו הרי הוא בל
ונטל ממך ע"כ * וא"כ הרי אדם מותר ועומד ומלומד קודם
שילא לעולם בענין שכחזכור זה יסוב מחטאתו והו' או יודע
אליו חטאתו אשר חטא אולי שלזה סמך לכאן ונפש
כי חטא ושמעם קול אלה שהוא זאת הסבועה הנוכרת
במאמר של מעלה שמציעין לאדם קודם שילא לאויר העולם
שאומרים לו הוי לדיק ומחפין בו ומציעין אוהו לנפשו כאמרן
השבע כל לשון זה היום הלידה שנאמר אשר לא נשא לשוא נפשו
וזהו ושמעם קול אלה והוא עד או ראש או יודע בהתראת
שהתרה בו * ולכן אם לא יגיד ויודה על חטאתו ויזכור סבועתו
ונשא עונו כי ראוי הוא לעונם זה אחר שהתרה בו :

ומערה

מעל צם * פירש"י לפי שכל מלוא וסלוא וסמול
והנותן אינו עושה אלא בעדים ובשטר לפיכך
בזמן שהוא מכחש מכחש בעדים ובשטר * אבל המפקיד אל
חבירו ואינו רולח שחדע בו נשמה אלא שלישי שבניהם לפיכך
בשהוא מכחש מכחש בשלישי שבניהם עכ"ל * ראה והציטק
עד היכן מגיע עון הכופר במזון אע"פ שאינו אלא דבר שבצמון
הוא כופר בהשם יחברך :

וז"ל מאמר מהזהר הקדוש

(נפ"ש)

כי חטא * ר' יוסי פתח עד שיפוח סיוס ונפשו
הללוים וגו' כמה אית להו לבני נשא לאזדחר'
מחזייהו דלא למחטי קמי מאריה דהא בכל יומא ויומא כרוזא
נפיק וקארי אתערו בני עלמ' לזייבו לקמי מלכ' קדיש' אתערו
לאזדחר' מחזיייכו אתערו נשמת' קדיש' דיהב בגווייכו מאחר'
קדישא עלאש דחנין בשעת' דקב"ם אפיק נשמת' לנחח' צבני נשא
אסיד בה בכמה יעודין בכמה קסטורין בגין לנטרא פקודי ולא
עוד אלא דאעבר לה באלף וחמניא עלמין לאשתעשע' ולמחמי בהו
יקרא דאינון דמשתדלי באוריית' נפקא וקיימ' קמי מלכא בלבוס
יקר ולבחר הכי בדיוקל' דהאי עלמא (צסהו' גהורא) עלאש
אסתכלת ביקרא דמלכ' כל יומא ואעטר לה בכמה עטרין בשעת'
דעשא

פר
דמטא זמנא
חלחין יומי
ובחר דא נ
ועאלת בגו
אוריית' ח
לנפשת' מ
הוא דחחס
סיפוח סיו
עד סיפוח
חקיפא דיו
כוא רזא
מן עלמא
דינסוף ז
יחוב קמ
כד איהו
בר נס צ
נש לאסה
דקב"ם א
סיפוח ס
הפיס צ
בקיומי'
עד אשר
דבעי צ
עלמא כ
והא און
נחת ו
פקודי צ
ראש ה
ידע צ
אם לא
עלמא
וסא

פרשת שלח ויקרא לך

דמטא זמנא לנחת' לעלמ' עבדה מדורהא בניגחא דעדן דארע'
הלחין יומין למחמי יקרא דמאריהון לדיוקיי' סלקא לאחרה' לעיל'
ובחר דא נחתה לעלמ' אעטר לה מלכא קדיש' צעעטרין עד דאתח
ועאלת בגו גופא דבר נש והנה בהאי עלמ' ואבדלית בחשכה' *
אוריית' חוהא עלה ואמרה ומה כל יקרא דא וכל אטלמוה' אפלים
לנפשה' מלכא עלאה והיא חבאה קמיה * נפש כי חטא מה דין
הוא דחט' * אמר ר' יוסי נפש כי חטא אהדרנ' לקרא עד
שיפוח היום עיפא להאי נפש לאזדהרא מחוזהא ותיחו' לאחדכאה
עד שיפוח היום עד שלא יפוח יומא דהאי ענמי' ויחי ההוא יומא
חקיפא דיהצע לה מלכא דינא לנפקא מהאי עלמ' * ונסו הללים דא
הוא רזא דחברייא דקא אמרי דבשעה' דחטי זימנא דבר נש לנפקא
מן עלמא לולמא דבר נש אהעבר מניה הס"ד עד שיפוח היום עד
דינסוף זמנא לנפק' מהאי עלמא ונסו הללים אהעבר לולמא
יחוב קמי מאריה ד' אלעזר אמר הרין לולמין אית ליה לבר נש
כד איהו בקיומיה חד דברבא וחד זעיר' וכד משתכחי כדן הוא
בר נש בקיומיה ועל דא ונסו הללים כחיב * כדן צעי בר
נש לאסתכלא בעובדוי ולחקנא לון קמי מאריה ויודי עלייהו בגין
דקב"ה אקרי רחום ומלון ומקבל לאינון דחבין קמיה ודא הוא עד
שיפוח היום ונסו הללים דכיון דאינון הללים מחעברן מניה ואיהו
הפיה בקולר' השובה היא אצל לא משליא כ"כ כזמנא דקאיה איהו
בקיומי' ושלמה מלכ' אכריז ואמר וזכור אה צוראך בימי בחורוהיך
עד אשר לא יבואו ימי ברעם וגו' * ועל דא עד שיפוח היום
דצעי בר נש לאסתקנ' עובדוי * דכד מסון יומוי לאסתלקא מן
שלמא קב"ה חווסא עליה ואומר ונפש כי חטא * ושמעה קול אלה
והא אומינא לה באומאה דשמי דלא לבקרא בי ואסתדיה בה כד
נחתה לעלמא והוא עד ודאי מכמה זמנין דאסתדיה בה לנשר'
פקודי בגין כך הואיל ובר נש הוא עד בשעתא דיחיב קמי מלכא או
ראש הו ידע * אוראה אינון חובין דעבד ואסתכל בהו * או
ידע בצרודא דמלה דעבר על פקוד' דמאריה * אס לא יגיד
אס לא יודי עלייהו קמי מאריה מה כחיב כד יפוק מהאי
שלמא ונשא עונו * וכד ישא עונו האיך פחחין ליה פחמא
וסאיך יקום קמיה מאריה ועל דא נפש כי חטא כחיב :

הוא

נ

א

כרע
נחן בן
הוא צא
ד קודם
או הודע
וכפס
המזכרת
העולם
כאמר
הוא נפשו
ההרואה
שבועתו
: ו
ה וסמטא
ד לפיכך
אקיד אל
לפיכך
והביט
שבועתו
יום ונשו
לאזדהר'
א כרווא
א חערו
מאחר
בבני נשא
קודוי ולא
נחמי בהו
כלבוט
עלמא
ין בשעה'

פרשת שלח צו

ה'יא העולה על מוקדה ארז"ל כל המתגאה נידון באש זמן
הרמו העולה בגאות נידון על מוקדה להרים הדסן מעל
המוצתו"ל הר"מ הבבלי טעם מלו' זו להודיעך שאחרי שקיבל
החוטא ענשו והבשר אדום בלה ונעשה דסן לריך להסיר ולהשכיח
שלא יאמר לו זכור מעשיך הראשונים ורמי שהנשמה אחרי שקבלה
ענשה צנהר דוגור ראוי לכבדה כי בת מלך היא והבעל חסובה ראוי
לכבוד כך וסרים את הדסן אשר תאכל האש ושמו אלל המוצת *
להדליק את המיד על המוצת שנאמר את המיד תוקד על המוצת
טעם מלו' זו להורות שאם המוצת מלינו מאש של גיהנם שהכחות
נפרעים מקרבן אבר כנגד אבר והעון נפקע ואם המיד על המוצת
לפרסם למקשרים שהוצת ישראל עם יולר כל לא יוכלו לכבות
כל מים הרעים שבעולם אלא את המיד תוקד * לאכול הכהנים
שירי מנחה שנאמר והנותר ממנו יאכלו אהרן ובניו טעם מלו' זו
להודיע שאע"פ שמנחת עני עשרון * וקמץ הכסן ממנה חלא קמלו
דלא שיהנו הכהנים מהנותר ויצרכוהו שהכהנים אוכלים והבעלים
מתכפרים והתקרר דעתו שנסנו מקרבנו משרתו' ולא יפסיד
הנשאר וילך לאיבודו"ש ממנה יאכלו אהרן ובניו * להקריב כ"ג
מונח חביתין בכל יום בצקר ובערב שנאמר זה קרבן אהרן ביום
המופת אותו של מחבת בשמן האש טעם מלו' זו להיותו נושא
הפסח בעה הקהל מתכפרין ע"י לריך לעורר כוונתו המיד אל
יולרו לשום שלום בין ישראל לקוים להכי מקבל הוא פני שכנים
בכל יום להייתו מבוסר כדי לכפר על אחרים והזה הכסור על
בטמא * וקביתים לכפר על עון חבוי וטמון בחובו לכך על מתבת
בשמן תעשה ע"כ דברי הרב הג"ל :

פרשת שמיני

וידום אהרן קבל סכר על השתיקה בוי ומזה ילמוד כל אדם
לבלי ימאוס במוסר ד' ויקבל באהבה :

ובגדיכם לא תפרומו טעם מלו' זו דרך כבוד ואזהרה אם
ללבוש הגוף כך כ"ש ללבוש הנפש הנעשה ע"י המלו'
בלריך שיהי' שלם בלי קרעים כי עליון לנפש כאשר הגוף בלתי שלם
והוא לריך לעמוד על משמרתו שלא לחסר אחד מכל סימני המלו'
עד לא יסן וקרעים תלביש מומם ולבוש סנפס בקרע מעיד על